

Sjukdomar ur ett säkerhetsperspektiv

En analys av svensk politik och media med fokus på fallen
HIV/AIDS samt ebola

Amanda Malm
Nina Lensvik

Abstract

Uppsatsen behandlar frågan hur diskursen kring sjukdomarna HIV/AIDS och ebola ser ut i svensk politik och media. Vi analyserar uttalande i riksdagsdebatter och artiklar från Dagens Nyheter, vi kommer se till en specifik tidsperiod under åren 1994 i fallet av HIV/AIDS och i fallet av ebola ser vi till 2014. Vi utgår från säkerhetsiseringsteori och i analysen kommer vi se till uttalande kring sjukdomen. Vi kommer titta på hur sjukdomarna framställs, vem som genomfört uttalandet och vilka språkliga verktyg som används.

Resultatet visar att i fallet HIV/AIDS sker det inte en säkerhetsisering utan sjukdomen framställs som ett problem i Afrika. I fallet av ebola presenteras sjukdomen som ett hot i utvecklingsländer, Sveriges sjukvård ses som välutvecklad och därför kommer det inte leda till en epidemi i Sverige.

Nyckelord: Säkerhetsiseringsteori, Ebola, HIV, AIDS, Sverige, Dagens Nyheter, Sveriges Riksdag, Säkerhet, Köpenhamnskolan

Innehållsförteckning

1	Introduktion	1
1.1	Syfte och frågeställning	1
2	Teori och tidigare forskning	2
2.1	Tidigare forskning.....	2
2.2	Säkerhetsiseringsteori.....	3
3	Forskningsdesign och Metod	7
4	Empiri	10
4.1	HIV/AIDS	10
4.1.1	Den politiska kontexten	11
4.1.2	Den mediala kontexten	12
4.2	Ebola	12
4.2.1	Den politiska kontexten	13
4.2.2	Den mediala kontexten	14
5	Slutsats	16
6	Referenser	18

1 Introduktion

Det pågår en debatt kring vilka sektorer som ska inkluderas i säkerhetsbegreppet, en är hälsa och epidemi. Det väckte vårt intresse för att undersöka hur den svenska diskursen är kring sjukdomar. Vår uppsats handlar om hur problem i världen kan av aktörer framställas som säkerhetsproblem. Fokus kommer vara på säkerhetiseringen, begränsat till ”securitizing move”, av epidemierna HIV/AIDS och ebola.

1.1 Syfte och frågeställning

Syftet med denna uppsats är att undersöka den svenska diskursen på epidemierna HIV/AIDS och ebola, vi kommer att undersöka de olika fallen och titta på likheter och skillnader. För att undersöka diskursen kommer vi att använda oss av den första delen i säkerhetiseringsteorin av Köpenhamnskolans (CS) vilket är ”securitizing move”. Det som definierar detta är hur aktörer i samhället har framställt ett problem som ett hot mot säkerheten. När vi undersöker aktörers uttalande kommer vi se till de förhållanden som underlättar en aktörs speech act. Vi kommer använda en liknande analysmetod som Sjöstedt(2011:152) gör, vilket innebär att vår diskursanalys kommer att vara utformad på följande sätt: Vi kommer titta på hur sjukdomarna gestaltas; vem som genomför detta; och vad man använder för verktyg.

Vår uppsats kommer med hjälp av det analytiska ramverket CS tagit fram undersöka hur diskursen kring HIV/AIDS och ebola sett ut under en begränsad tidsperiod. I fallet med HIV/AIDS kommer vi se till år 1994 under perioden 1 februari-20 december, månaderna vi använder kommer vara samma period under ebolaepidemin men under år 2014. En grundligare beskrivning på tidsperioderna finns i avsnittet *Forskningsdesign och Metod*. Våra analysenheter kommer vara Sveriges riksdag och svensk media, informationen från Sveriges riksdag kommer vi finna i protokoll från riksdagsdebatter och den mediala kontexten kommer vi analysera genom artiklar i Dagens Nyheter. Målet med denna uppsats är att undersöka de valda enheterna och jämföra hur den svenska diskursen sett ut i de olika fallen och om de skiljer varandra åt.

Frågeställning: Hur lyfts HIV/AIDS och Ebola fram i svensk politik och media?

2 Teori och tidigare forskning

2.1 Tidigare forskning

Det finns två sidor av vad begreppet säkerhet ska innehålla, det ena synsättet vill bredda säkerhetsbegreppet medan den andra vill ha en snävare mer traditionell definition(Buzan et al 1998:1). Breddningen av säkerhetsfrågan under den senaste tiden har gjort att det har väckts frågor om vad säkerhet faktiskt innebär. Säkerhet är inte längre begränsat till militära hot utan har även sektorer som miljö, mat, energi och migration(McInnes&Rushton 2012:116; Kamradt-Scott&McInnes 2012:95). Under 1900-talet ökade medvetenheten kring smittsamma sjukdomar som ett hot mot befolkningars hälsa, landets ekonomi och politiska stabilitet. På grund av detta blev de västerländska länderna mer mottagliga för att se sjukdomar som ett nationellt säkerhetsproblem. Detta ökade när länder som USA, Storbritannien och Canada blev utsatta för individer med sjukdomar som exempelvis West Nile-virus men också sjukdomar immuna mot medicin, som tuberkulos, mässling, meningit men också Severe Acute Respiratory Syndrome(Davies 2008:298). Sedan 2003 har det börjat komma tankar om vad det finns för konsekvenser med att säkerhetsisera sjukdomar(Davies 2008:308-309).

Elbe skriver att Walt menar att säkerhetsstudier ska handla om militära hot. Han säger också att genom att inkludera sektorer som exempelvis föreningar, sjukdom och barnmisshandel skulle det göra att man förstör den intellektuella samstämmigheten vilket skulle göra att det blir svårare att utforma lösningar på dessa viktiga problem(Elbe 2006:126-127). Susan Peterson menar att när man svarar på HIV/AIDS som ett säkerhetsproblem transformeras logiken av internationell handling på sjukdomen till en syn som är baserad på egenintresse, historiskt har det inte varit direkt effektivt när man har adresserat globala hälsoproblem(Elbe 2006:129).

McInnes&Rushton instämmer i påståendena om att en säkerhetsisering av HIV skulle vara problematiskt, de menar att det finns tre områden som skulle vara extra problematiska: 1, genom att göra HIV till ett säkerhetsproblem skapar man en syn av att det är en händelse som behöver behandlas utanför området av vanlig politik, och en sådan händelse kan behöva extrema åtgärder som kan resultera i suspenderingen av vissa medborgerliga rättigheter. 2, det kan bidra till att frågan får mer uppmärksamhet och resurser. Detta väcker frågan om det förändrar prioriteringarna för resursfördelningen och om resurserna då skulle försvinna bort från de behövande och mot politiska fördelar. 3, det har skett en framgång hur sjukdomar uppfattas och hur det tidigare har stigmatiserat människor som lever med det. De anser dock att en säkerhetsisering av frågan skulle kunna skapa en ny form av stigma, att de som lever med sjukdomen inte bara är hälsorisker

utan kanske också skulle ses som en risk mot säkerheten(McInnes&Rushton 2010:240). Exempelvis kan man se att många interventioner som har haft i uppdrag att stoppa infektioner har kränkt individers medborgerliga och politiska rättigheter genom exempelvis obligatorisk isolering, tvångskarantän samt restriktioner för att resa(Selgelid&Enemark 2008:461).

Elbe menar att en positiv sak med säkerhetiseringen av AIDS på den internationella nivån, har uppmuntrat politiska aktörer att bryta tystnaden kring sjukdomen(Elbe 2006:132). Han skriver också att många av de som drar kopplingar mellan HIV/AIDS och säkerhet, gör det då de tror att det kommer tillfalla viktiga humanitära fördelar genom att stärka de internationella insatserna för att bekämpa spridningen av sjukdomen(Elbe 2006:122). Selgelid&Enemark skriver också att det finns två anledningar till varför sjukdomar bör säkerhetiseras: den första anledningen är att det finns en större chans för politisk support och att det kan skapas en starkare bekämpning mot sjukdomar som hotar världens folkhälsa, den andra anledningen är att en snävare säkerhetisering skulle minimera risken att se bilden av hälsoproblem i traditionella former av militära hot(Selgelid&Enemark 2008:459).

2.2 Säkerhetiseringsteori

Ramverket för säkerhetisering utvecklades av Barry Buzan, Ole Wæver och Jaap de Wilde, deras forskning kom att kallas köpenhamnskolan(förkortas CS). Deras verk, *Security: A New Framework For Analysis*, kom ut 1989 och handlar om hur politiska processer skapar hotbilder och hur dessa kan undersökas. I säkerhetiseringsteorin tar man också upp fenomenet avsäkerhetisering av hot och frågor, detta innebär att man tar bort något från agendan genom samma process som man använde för att få dit hotet – genom speech act. Säkerhetiseringsteorin handlar om förhållandet mellan säkerhetsaktören och publiken, genom ett godkännande av publiken kan aktören få legitimitet att överskrida regler som tidigare bundit aktörens handlingar(Buzan et al 1998:26). Säkerhetsstudierna syftar till att få en mer grundlig förståelse av vem som säkerhetiserar vilka frågor(hoten), från vem(referensobjektet), varför, vilka resultat men också under vilka förhållande som förklarar säkerhetiseringen som lyckad(Buzan et al 1998:32). CS förklarar hur säkerhetseringsprocessen kan analyseras; de tar inte ställning till om hotet är verkligt eller inte. I CS bok kan vi läsa vad de lyckade komponenterna i säkerhetseringsprocessen är:

”A successful securitization thus has three components (or steps): existential threats, emergency action, and effects on interunit relations by breaking free of rules.” (Buzan et al 1998:26)

Ramverket är ett resultat från expansionen av säkerhetsagendan för att inkludera ett bredare omfång av sektorer(Buzan et al 1998:195). CS menar att man ska hålla

begreppet säkerhet öppet för olika sorters hot, man kan inte enbart se säkerhet som krig och makt. De vill bygga en mer genomgripande syn på säkerhetsstudier, detta genom att utforska hot mot referensobjektet och säkerhetiseringen av hoten mot dem, vilket kan vara både militära och icke-militära(Buzan et al 1998:4). CS menar att det som inkluderas i den internationella säkerheten är existentiella hot mot referensobjektet, detta har traditionellt inneburit staten men det kan också vara andra typer av hot(Buzan et al 1998:21). Säkerhet är en allsidig term som kan ha olika betydelse och form, säkerhet betyder överlevnad mot existentiella hot men vad som räknas som ett existentiellt hot skiftar från aktör till aktör(Buzan 1998:27).

CS tror inte att det är bättre ju mer säkerhet som finns, de anser att säkerhet bör ses negativt; ett misslyckande i att hantera problemet inom den vanliga politiken(Buzan et al 1998:29). Säkerhetisering av en fråga innebär att man presenterar en fråga som ett existentiellt hot vilket behöver nödgärder, som legitimerar handlingar utanför den normala politiska processen(Buzan et al 1998:23-24). Grundat på att ett säkerhetshot blir detta genom ett "securitizing move" innebär det att säkerhet är en självrefererande praktik, det är inte nödvändigt att hotet är verkligt utan det viktiga är att det presenteras som det hot(Buzan et al 1998:24).

CS tar upp olika sektorer inkluderas i säkerhetshot, dessa är: militär-, politisk-, ekonomisk-, samhälls- samt miljösektorn. I den *militära sektorn* är referensobjektet oftast staten men kan också vara andra politiska enheter(Buzan et al 1998:22) Den *politiska sektorn* inkluderar hot som kan störa statens suveränitet, legitimitet, styrande myndighet och statens erkännande. Detta kan också i vår globaliserade värld inkludera internationella system. De existentiella hoten mot *den ekonomiska sektorn* är, menar CS svårare att definiera. Ett exempel är att företag kan bli existentiellt hotade av konkurs men också av förändringar i lagar vilket skulle göra dem olagliga eller ogenomförbara. När det kommer till de nationella ekonomierna finns det inte något direkt hot, om det är något som kan hota deras existentiella överlevnad skulle det kunna uppstå i en säkerhetskontext som exempelvis krig(Ibid). *Samhälles-sektorn* har CS definierat ett referensobjekt som storskalig kollektiv identitet som kan fungera oberoende av staten, detta kan exempelvis vara nationer och religioner. På grund av naturen av dessa typer av referensobjekt är det svårt att ge direkta saker som kan vara existentiella eller mindre hot(Buzan et al 1998:22-23). Det finns många olika möjliga referensobjekt i *miljösektorn*, det kan vara mer konkreta saker som överlevnad av arter, alltifrån tigrar till mänskligheten men även faktorer som klassas som livsmiljö vilket kan vara regn, skog och sjöar. Det finns också mer abstrakta problemet som planetens klimat och biosfär vilket vi människor har kommit att betrakta som normalt under tiden av civilisation(Buzan et al 1998:23).

Diskursen kring säkerhets handlar om att något framställs och presenteras som ett problem som bör få överlägsen prioritet. När en aktör ger ett problem stämpeln säkerhet gör det att aktören hävdar att denna är ett hot som bör behandlas med extraordinära medel(Buzan et al 1998:26). Ett speech act behöver inte använda sig av ordet säkerhet, det viktiga i uttalandet är att hotet anses vara existentiellt och

att man bör ta till nödgärder eller särskilda åtgärder för att hantera problemet. Dessa åtgärder behöver sedan bli godtagit av en publik för att det ska genomföras(Buzan 1998:27). Ett exempel på ett sådant uttalande kan vara:

”[...]”if we do not tackle this problem, everything else will be irrelevant(because we will not be here or will not be free to deal with it in our own way).” ” (Buzan et al 1998:24).

I speech acts finns det tre enheter som är nödvändiga att särskilja. Den första är *referensobjektet*, vilket är det som kan bli existentiellt hotat och har en legitim rätt till överlevnad(Buzan et al 1998:36). Den andra enheten är *säkerhetsiseringsaktören* vilket är den aktör som säkerhetsiserar frågor genom speech act(Buzan et al 1998:36). Den tredje och sista är *funktionella aktörer* vilket är aktörer som kan påverka dynamiken i en sektor utan att vara ett referensobjekt eller säkerhetsiseringsaktör. Detta är en aktör som påverkar besluten i området kring säkerhet, CS tar upp som exempel att ett företag som släpper ut mycket föroreningar kan vara en funktionell aktör inom miljösektorn(Buzan et al 1998:36). Viktigt att notera är att i vissa fall skiljer sig referensobjektet och säkerhetsiseringsaktören från varandra men det finns fall där man skulle kunna säga att referensobjektet och den säkerhetsiserande aktören är samma; detta kan exempelvis vara om en stat har auktoriserade representanter som anser att staten är referensobjektet, då pratar referensobjektet för sig själv genom representanter(Buzan 1998:42). Enbart dessa steg är inte en fullständig säkerhetsisering utan kan ses som ett 'securitizing move', för att ett hot ska genomgå en fullständig säkerhetsisering krävs det ett accepterande av 'securitizing move' hos en publik(Buzan et al 1998:25).

Det finns tre underlättande förhållande för att speech act ska lyckas: 1, aktören ska använda accepterad grammatik av säkerhet, vilket innebär att man använder accepterade termer och koncept. 2, talet måste komma från en aktör med auktoritet och 3, för ett lyckat speech act hjälper det om objektet som ska säkerhetsiseras anses vara hotande(McInnes&Rushton 2012:119-120).

McDonald menar att ramverket för säkerhetsisering är användbart när det handlar om att fånga betydelsen av diskursiva ingrepp i positioneringsfrågor som säkerhetsshot, detta speciellt efter terrorattackerna den 11 september 2001 kontexten och utnämningen av hotet från politiska ledare i västs liberala demokratier(McDonald 2008:581).

Det har också väckts kritik mot CS teori. Balzacq har tre grundläggande antagande mot säkerhetsisering; det första är att en effektiv säkerhetsisering är mer publik-centrerad, det andra är att säkerhetsiseringen är beroende av kontexten och det sista är att en effektiv säkerhetsisering är fylld med makt(Balzacq 2005:171). Balzacq har kritiserat de reglerna som anses vara avgörande i en speech act, han menar att det som spelar en viktigare roll är publiken och kontexten, dessa är viktigare faktorer i en sociologisk/konstruktivistisk läsning av teorin(McInnes&Rushton 2012:120).

För att anpassa vår undersökning kommer vi endast att se till hur 'securitizing move' ser ut i de olika fallen, det innebär att vi inte kommer undersöka en fullständig säkerhetsiseringsprocess utan endast en del av den. I denna uppsats kommer 'securitizing move' ses som en speech act vilket behandlar HIV/AIDS och ebola. Vi kommer endast se till säkerhetsiserings aktörens handlingar. Vår diskursanalys kommer vara i form av den Sjöstedt använder i Balzacqs bok. Hon tittar på hur sjukdomen är gestaltad; vem som genomför detta; och vad man använder för språkliga verktyg(Sjöstedt 2011:152).

Som ovan visat finns det en debatt kring sammankopplingen av sjukdomar och säkerhet, i denna uppsats kommer vi hantera detta som en empirisk fråga och det kommer inte diskuteras vidare då vårt fokus ligger på hur processen och diskurserna hanterar epidemierna som ett möjligt säkerhetsproblem.

3 Forskningsdesign och Metod

I de tidigare avsnitten i vår uppsats har vi gått igenom vårt syfte och vilken teori vi kommer använda som grund i vår undersökning, vi kommer nu gå igenom vilken metod vi kommer använda för att besvara vår frågeställning. Vi kommer grunda vår undersökning på en komparativ fallstudie mellan HIV/AIDS och ebola med en beskrivande ansats. Vi anser att en komparativ design ger oss en bra grund då vi ser till två olika fall i två kontexter, den politiska och den mediala. För att undersöka kontexten i dessa två nivåer kommer vi att se till debatter i Sveriges riksdag och artiklar från Dagens Nyheter. Vi kommer se till skillnaderna och likheterna mellan de två epidemierna och hur de har behandlats i dessa kontexter.

Viktigt att notera i vårt val av fall är att det är två sjukdomar som är olika. HIV/AIDS brukar man se som en sjukdom som har större effekt på en längre tid medan ebola är en ”effektiv” sjukdom som tar många liv under en kort period. Vi kommer i avsnittet *Empiri* göra en grundligare genomgång mellan de olika sjukdomarna för att belysa karaktären hos respektive sjukdom. Vi valde ebola och HIV/AIDS är för att vi anser att detta är två epidemier som har fått stor uppmärksamhet världen över. Ebola är aktuellt just nu och därför var det valet självklart för oss, HIV/AIDS valde vi för att vi ville se till en sjukdom med annan karaktär och om det kan ha en påverkan på diskurserna. Intresset för ämnet väcktes hos oss när vi läste Selgelid&Enemarks artikel som skriver att utbrottet av böldpest i Indien och ebola utbrottet i Zaire(inte utbrottet 2014) ha genererat en storskalig rädsla och panik vilket har lett till massmigration, militära karantäner för smittade som ska avresa samt ekonomisk skada. De menar att man kan se en skillnad på reaktionerna mellan dessa sjukdomar och de sjukdomar som är så kallade försliningsjukdomar som exempelvis HIV/AIDS, tuberkulos eller malaria då de inte genererar lika mycket skräck även fast de leder till högre nivåer av sjukdom, död och långsiktig ekonomisk och social nedbrytning(Selgelid&Enemark 2008:459). Detta gjorde att vi ville undersöka hur diskurserna ser ut i den svenska kontexten och om detta möjligtvis stämmer i våra fall också.

Som vi nämnt innan kommer vi att analysera åren 1994 i fallet av HIV/AIDS och 2014 i fallet av ebola. Tidsperioden med ebola var ett lättare beslut än HIV/AIDS, vi ville studera det senaste utbrottet av en stor epidemi vilket var ebola. Vår tidsperiod börjar när ebola epidemin bröt ut i februari 2014 och den slutar den 20 december. Valet av tidsperiod i fallet av HIV/AIDS var betydligt svårare då detta är en pandemi som har pågått under en mycket längre tid än vad ebola epidemin har gjort, det som var logiskt för oss var att vi skulle använda samma tidsperiod i båda fallen; detta gjorde att vi stod inför valet av årtal i fallet

med HIV/AIDS. Vi stod att välja ett år mellan 1990-1995, detta med anledning att det var först 1990 som pandemin i Afrika började uppmärksammas och 1995 var det år då lanseringen av "the cocktail" skedde. "The cocktail" är en medicin där man samlade all tidigare medicin mot HIV/AIDS i en tablett istället för flera stycken, vilket också innebar att medicinen mot sjukdomen blev mycket billigare och var med lättåtkomligt för de smittade. På grund av "the cocktail" klassificerades sjukdomen inte längre som en dödlig utan sågs istället som en kronisk sjukdom.

Vårt krav för valet av tidsperiod var att det skulle vara ett valår, detta då ebola epidemin skedde under ett svenskt valår, detta ville vi för att likheten av tidsperioderna skulle överstämja så mycket som möjligt. Då stod vi mellan år 1991 och 1994, vårt slutliga val blev 1994, då det den 26 juli kom resolution 1994/24 från FNs ekonomiska och sociala råd. Detta ansåg vi passade bra då FNs säkerhetsråd den 18 september 2014 utgav resolution 2177(2014). I avsnittet *Empiri* kommer vi ge en genomgång av de båda resolutionernas innehåll.

Det kommer inte vara samma tidsperiod på vår politiska och mediala kontext, detta då den mediala kontexten har mycket mer material att bearbeta.

- *Den politiska kontexten:* I denna del kommer vi att analysera debatterna i Sveriges riksdag, detta kommer bli tillgängligt för oss genom protokoll som förs vid debatterna. I de olika fallen kommer vi se till de debatter som har ägt rum under 1994(HIV/AIDS) och 2014(ebola) under perioden februari-20 december.
- *Den mediala kontexten:* I den mediala kontexten kommer vi att analysera artiklar från Dagens Nyheter, vårt val av denna tidning var för att den är oberoende liberal och kan därför passa många människor då den inte tar en politisk sida. Vi anser att en lika lång tidsperiod som vi har till riksdagsdebatterna skulle vara för lång tid att analysera i denna del kommer vi att se till en tvåmånadersperiod istället, dessa kommer vara fördelade en månad innan de respektive resolutionerna och en efter. Genom att fördela det på detta vis kommer vi även kunna se om resolutionerna har påverkat diskurserna. Detta innebär att HIV/AIDS kommer analyseras 1994 från 26 juni-26 augusti och ebola kommer vi att analysera från den 18 augusti-18 oktober. För att avgränsa vår undersökning kommer vi använda sök kombinationerna "hiv AND aids AND hot" samt "ebola AND hot", annars skulle vårt material bli för omfattande.

Genom dessa val anser vi att vi har gett fallen bra och lika förutsättningar, båda har samma längd på tidsperioden, båda ses från ett valår och båda har en resolution som kan ha påverkat diskurserna.

Genomförandet av vår diskursanalys kommer vara att vi ser hur sjukdomen gestaltas i de olika kontexterna; vem som genomför detta; och vad man använder

sig för språkliga verktyg. Detta används även i Sjöstedts kapitel, där vi hämtat hur genomförandet av analysen kommer ske(Sjöstedt 2011:152)

Vårt material kommer hämtas från Sveriges Riksdag och Dagens Nyheter, vi anser att vi valt pålitliga källor, med viss restriktion för att media inte alltid är 100% sanningsenlig. Vår litteratur till teori och tidigare forskning är hämtad från artiklar som är peer-review samt böcker. All litteratur är vald utifrån vad som är relevant för vårt uppsatsämne. Vårt analytiska ramverk är den grundläggande teoretiska versionen av CS säkerhetiseringsteori, vilket hämtas i boken ”Security: A New Framework for Analysis”.

Vår uppsats har krävt avgränsningar för att den skulle vara genomförbar och anpassad till uppsatsens nivå. Det finns mycket andra intressanta vinklar och sätt som man kan genomföra en liknande undersökning på. Det skulle vara intressant att inkludera fler sjukdomar som exempelvis spanska sjukan, fågelinfluensan eller svininfluensa. Något som också vore intressant skulle vara att se till andra länders kontexter, eller en mer internationell aktörs, som exempel FNs eller WHO, diskurs i samband med en epidemi.

4 Empiri

Målen med att applicera säkerhetssteorin på riksdagsdebatter och nyhetsartiklar är att se hur diskursen kring sjukdomarna har varit i de olika sammanhangen. Som vi tidigare nämnt kommer vi använda oss av följande riktlinjer: hur sjukdomen framställs i de olika kontexterna; vem som genomför det; samt vilka språkliga verktyg man använder. Sjöstedt använder sig av denna modell i ett kapitel i Balzacqs bok och vi anser det passande analysmetod även i vårt fall(Sjöstedt 2011:152).

Detta avsnitt är strukturerat på följande vis: vi kommer kort gå igenom de båda sjukdomarnas karaktär för att belysa att de är olika, sedan kommer vi göra separata analyser av varje sjukdom i de två kontexterna.

4.1 HIV/AIDS

HIV kommer ursprungligen från immunbristviruset SIV, vilket infekterar apor, när viruset sedan har muterat sig har det gjort att det kunnat smitta mellan djur och människor(Malmquist et al, i.d). Spridningen av viruset mellan människor sker genom blod, sperma, sekret och kroppsvätskor. Slutresultatet av viruset blir en gradvis försämring av immunförsvaret, detta gör att smittämnen som vanligtvis är ofarliga kan ge allvarliga infektioner(Malmquist et al, i.d). Det finns i dagsläget ingen medicin som botar en HIV-infektion, det finns bara medicin som bromsar förökningen av retrovirus i kroppen(Wigzell et al, i.d). Smittorisken hos en patient som effektivt behandlar minskar i jämförelse med en patient som inte behandlar(Malmquist et al, i.d).

Vi har som utgångspunkt FNs ekonomiska och sociala råds resolution 1994/24 ”Joint and co-sponsored United Nations programme on human immunodeficiency virus/acquired immunodeficiency syndrome(HIV/AIDS)”. Resolutionen behandlar övergången till ett FN-grundat program kring HIV/AIDS istället för det som världshälsoorganisationen(WHO) hade ansvar för. De betonar att den globala HIV/AIDS epidemin påverkar alla länder i världen men att dess storlek och påverkan är störst i utvecklingsländer. De skriver också att HIV/AIDS epidemin är en global angelägenhet och att det krävs ett samarbete mellan olika organ för att kunna säkerhetsställa mobiliseringen av resurser och säkerställa ett effektivt genomförande av ett samordnat program av aktiviteten i FN-systemet(Förenta Nationerna: Ekonomiska och sociala rådet, resolution 1994/24).

4.1.1 Den politiska kontexten

Under vår valda tidsperiod har riksdagen fyra debatter som nämner HIV/AIDS, det finns ingen dagordning som direkt tar upp frågan om HIV/AIDS utan bara debatter som nämner sjukdomen i andra sammanhang.

Den första debatten som inträffar den tredje mars behandlar frågan om fredsbyggandet i Sydafrika. Anförande nr 3 av Margareta Viklund(kds) handlar främst om polisvåldet i landet, men hon tar även upp omständigheter som gör att familjer splittras. Familjer splittras då den svarta manliga arbetskraften behövs i gruvor som ligger långt ifrån där familjen är bosatt, detta innebär att männen under sin arbetsperiod får bo på hotels(vilket snarare är ungarlshotell). Hon hänvisar sedan till WHO som har gått ut med att de splittrade familjerna också varit en stor faktor i spridandet av HIV/AIDS(Sveriges Riksdag: Protokoll 1993/94:69, 1994). Utifrån vår diskursanalys anser vi inte att detta klassas som ett "securitizing move", snarare ser man det politiska systemet i Sydafrika som ett problem och om detta skulle rättas till skulle även spridningen av viruset försvinna.

Nästa debatt handlar om registrerat partnerskap, frågan om samkönade partnerskap kommer upp. Lennart Fridén(m) tar upp i anförande 33 hur medierna har målat upp samkönade äktenskap, han menar att vissa har skrivit om det som en generationsfråga medan andra som menar att det är en vital fråga för att motverka aids. Lennart Fridén däremot menar att detta inte är en generationsfråga utan att det är en fråga om världen och dess värderingar. Det handlar inte om att motverka en sjukdom, detta då personligt ansvar inte kan lagstiftas(Sveriges Riksdag: Protokoll 1993/94:119, 1994). Lika som ovan anser vi inte att detta är ett "securitizing move", debatten förs kring registrerat partnerskap och nämner endast HIV/AIDS i ett anförande. Snarare kan man ju se att Lennart Fridén säger att det inte handlar om att motverka en sjukdom då man inte kan lagstifta personligt ansvar. Det anser vi visar tydligt att debatten inte handlar om sjukdomar som ett problem som rör alla utan endast de som är drabbade då han framställer det som att det är ett val om man blir smittad eller inte.

I den näst sista debatten tar Margareta Viklund(kds) i anförande 68 att världens länder blir mer beroende av varandra pga transnationella länkar och att samhällsproblemen får en mer global karaktär, ett exempel på detta anser hon vara HIV/AIDS(Sveriges Riksdag: protokoll 1993/94:82, 1994).

Den sista debatten är den som tar upp HIV/AIDS mest, debatten handlar om avisering av flyktingbarn. I anförande ett säger Leif Blomberg(s) att frågan handlar om man ska vidta åtgärder för att sjuka barn inte ska skickas tillbaka till länder som saknar sjukvård. Han menar att det inte finns någon anledning att låta barn stanna på grund av att sjukvården i deras hemland är sämre än vår i Sverige. Nästa sker av Ragnhild Pohanka(mp), hon menar att hennes fråga fokuserar på barn som är smittade och i de fallen är oftast mamman också smittad, detta kan då leda till att när de återvänt till sitt hemland kan mamman avlida och lämna barnet efter sig ensamt. Hon betonar att hon vet att Sverige inte kan ta emot alla hivsmittade i Afrika men hon menar att de som har kommit hit borde vi ge en fristad. Hon menar att i Sverige kan vi ge dessa barn ett värdigt slut på

livet(Sveriges Riksdag: Protokoll 1994/95:31, 1994). I den sista debatten kan vi se att de behandlar frågan om HIV/AIDS på ett lite annorlunda sätt än i tidigare debatter, frågan har en större plats även om den inte är den primära frågan som diskuteras. Även om HIV/AIDS tar större plats än i tidigare debatter anser vi inte att ett "securitizing move" genomförs, snarare tycker vi att de pratar om frågan som ett humanitärt problem som vi i Sverige kan hjälpa de smittade barnen med en trygghet som de inte kan få i Afrika.

4.1.2 Den mediala kontexten

I den mediala kontexten finns det inte några skrivna artiklar när man söker på kombinationen "hiv AND aids AND hot". Med tanke på att ingen artikel dök upp på våra sökord kan vi endast dra slutsatsen att HIV/AIDS inte uppmärksammades i media i koppling med hot, detta visar att tidningen inte framställde HIV/AIDS som ett hot och att det inte fick någon större medial uppmärksamhet.

4.2 Ebola

Ebola är en infektionssjukdom som tillhör gruppen hemorragiska febrar, smittan finns i centrala och västra Afrika nära tropisk regnskog(Skogh, i.d). De naturliga bärarna av smittan var flyghundar, vilket är en del av arten storfladdermöss, överföringen till människor har skett via blod, kroppsvätskor eller vävnad från infekterade djur; detta händer inte ofta och stora utbrott av smittan kan oftast spåras tillbaka till ett fall där en människa blivit smittad av ett infekterat djur(Skogh, i.d). I Kalra et al kan vi läsa att Centers for Disease Control, har gått ut med att ebola smittan förs vidare genom kontakt med blod eller andra kroppsvätskor av en människa som är smittad eller har dött av ebola. Samt att i kontakten med objekt som når som varit i kontakt med smittade, vidröra smittade djur, blod eller kroppsvätskor från kött av vilda djur(Kalra et al 2014:166).

Symptomen på ebola är hög feber, muskelsmärter, huvudvärk, halsont detta utvecklas senare till kräkningar, hudutslag, njursvikt, leversvikt. I det sista "stadiet" får man blödningar i inre organ och på huden. Det finns ingen specifik behandling för att bota sjukdomen utan smittade får intensivvård med vätskeersättning(Skogh, i.d).

Som vi förklarat tidigare har säkerhetsrådet utkommit med resolution 2177(2014), den behandlar frågan om ebola och hur vi ska reagera på epidemin. Säkerhetsrådet uttrycker sin oro kring utbrottet av ebolaviruset i Västafrika med speciell hänsyn till Liberia, Guinea, Sierra Leone men även Nigeria och bortom det. De vill förtydliga att utbrottet underminerar stabiliteten i dessa länder och om det inte stoppas kan det leda till sociala spänningar och försämringar av det politiska och säkerhetsmässiga klimatet. De uttrycker sig tydligt att detta utbrott är

ett hot mot den internationella freden och säkerheten: "*Determining that the unprecedented extent of the Ebola outbreak in Africa constitutes a threat to international peace and security*"(Förenta Nationerna: Säkerhetsrådet, resolution 2177(2014).

Viktigt att notera är att 2000 utkom resolution 1308 vilket deklarerade att HIV/AIDS hade potential att riskera och hota stabiliteten och säkerheten. Detta var första gången som sjukdomar sågs som ett hot mot den internationella freden och säkerheten, innan hade sjukdomar endast setts som ett hälsoproblem(Selgelid&Enemark 2008:457-458). Vi tar upp detta då det finns en möjlighet att detta har påverkat synen på ebola och sjukdomar som hot mot den internationella freden och säkerheten.

4.2.1 Den politiska kontexten

Det finns två debatter under 2014 som tar upp ebola; den första inträffade den 12 november, vilket är en allmänpolitisk debatt som tar upp utrikespolitiska frågor och den andra inträffade den 17 december och fokuserade på internationellt bistånd.

I den första debatten säger Julia Kronlid(SD) i anförande två att det pågår en allvarlig sjukdomsepidemi av ebola i Västafrika, i dagsläget har 4000 människor dött och antalet fortsätter att stiga. Hon ifrågasätter regeringen som har gett ett bistånd på 239 miljoner till Västafrika och vill att man ska ge mer pengar till detta. För henne är det inte förståeligt att de ger stöd på 1,5 miljarder(uppdelat på 5 år) till Palestina, då hon menar att detta är en myndighet som stödjer, belönar och uppmanar till terrorism. Hon menar att man borde kunna göra mycket mer för utbrottet av ebola än vad man faktiskt gör. Margot Wallström(S) svarar i anförande 23 att spridningen av ebola i Västafrika är en utmaning som har vuxit under hösten, förhållandena har förbättrats något men läget är fortfarande allvarligt och det enda vi kan göra är att fortsätta med hjälpinsatser. Krister Örnfjäder(S) fortsätter på samma tema i anförande 69, han betonar att omvärlden har reagerat alldeles för passivt på ebola epidemin och menar att informationsinsatserna behöver fördubblas och läkemedelsindustrin och forskningen behöver intensifiera sina ansträngningar. Han säger:

”Risken är att virussjukdomen från Västafrika utvecklas till en humanitär katastrof av omätbara proportioner. I en globaliserad värld där resor mellan kontinenterna hör till vardagligheten är faran för spridningen av det smittsamma ebolaviruset naturligtvis stor.” (Sveriges Riksdag: Protokoll 2014/15:20, 2014)

Han säger också att även om chanserna för en spridning av sjukdomen är stor är problemen naturligtvis mer akuta i ebolavirusets centrum i Västafrika. Han menar också att epidemins effekter på de drabbade ländernas mat och vatten kan bli allvarliga, likaså epidemins påverkan på ländernas ekonomi och politiska stabilitet. Slutligen nämner han att vi måste vara mer förberedda på epidemier

som ebola och att vi måste vara bättre rustade nästa gång det inträffar(Sveriges Riksdag: Protokoll 2014/15:20, 2014). Vi tycker att Krister Örnfjäder(S) gör ett "securitizing move" i denna debatt, han framställer sjukdomen som ett hot störst i Västafrika men att det även har en chans att sprida sig mellan kontinenter på grund av att vi lever i en globaliserad värld. De språkliga verktygen han använder sig av är att sjukdomen riskerar att bli en "humanitär katastrof med omätbara proportioner" och att det finns en stor fara för spridningen av sjukdomen. Andra talare i debatten pratar också om ebola som ett problem bland annat antyder Julia Kronlid(SD) att utbrottet av ebola bör få prioritet i biståndsfrågan istället för Palestina.

I den andra debatten pratar politikerna kring internationellt bistånd och hur det bör placeras, Julia Kronlid(SD) betonar i anförande 85 att Sverigedemokraterna har avsatt pengar i sin budget för ebola utbrottet i Västafrika och de akuta behov som finns för att rädda människoliv där. Sverigedemokraterna vill öka satsningarna på vatten, sanitet och tillgången till livsmedel då detta är grundläggande för mänskliga rättigheter och avgörande för människors överlevnad, hälsa, jämställdhet och utbildning. Isabella Lövin(MP, anförande 103) betonar att utbrottet av ebola i Västafrika dödar tusentals offer och att detta visar på den exceptionella sårbarheten i samhällen som är drabbade av krig, konflikt, fattigdom och korruption. Isabella Lövin säger sedan i anförande 123 att utbrottet av ebola i Västafrika inte hade fått lika allvarliga effekter om det hade funnits stabila institutioner och förtroende mellan medborgarna och deras regeringar; vilket inte fanns i dessa fallen. Sjuka medborgare sökte sig inte till sjukvården då de inte hade förtroende för den och för att man inte hade förtroende att lyssna på sina ledare och myndigheternas uppmaningar(Sveriges Riksdag: Protokoll 2014/15:40, 2014).

I denna debatt pratar man också om utbrottet av ebola som ett problem, skillnaden anser vi är att man pratar mer om problemen i Västafrika och hur de kan förbättras och varför de kan ha fått de konsekvenser de har fått. Vi anser inte att man gör ett "securitizing move" i denna debatt, detta då språket inte används på ett sätt som inger en hotbild av viruset, snarare är de mer fokuserade på hur man faktiskt ska lösa problemet och att det finns en möjlighet att göra det.

4.2.2 Den mediala kontexten

Den första artikel vi behandlar handlar om hur det hade kommit en möjligtvis smittad patient till Sverige, artikeln betonar att även om det skulle visa sig att han bar på smittan fanns det ingen anledning till rädsla för ett större utbrott i Sverige. De skriver att det finns en chans att det kan komma människor till Sverige som är smittade av ebola men att detta endast är enstaka fall och att vi i Sverige inte behöver oroa oss då vi har en fungerande sjukvård, till skillnad från Afrika vilket innebär att det inte är ett hot utanför Afrika(Bratt 2014a:9). Bojs skriver i en annan artikel att vi i Sverige inte är immuna mot farliga epidemier bara för att vi bor i ett förhållandevis rikt och högteknologiskt land, dock skriver hon att

luftburna virus och antibiotikaresistenta bakterier är ett mycket större hot än virus som smittar via blod och kroppsvätskor. Hon skriver: "Det vi däremot inte ska göra i dagsläget är att hetsa upp oss för egen räkning. Flera misstänkta fall har dykt upp i Sverige, och då verkar alla inblandade ha reagerat korrekt"(Bojs 2014:21). En annan artikel fyller ut detta och skriver att sannolikheten att smittan skulle mutera till att bli luftburen är minimal och på grund av det kommer den inte att komma upp i globala proportioner. Dock skriver de att i länder utan en välutvecklad sjukvård är det större chans att viruset slår rot. De tar upp i anförandet det som en läkarassistent gjorde inför FNs säkerhetsråd, han menade att de inte kan övervinna ebola ensamma utan att det krävs samarbete, hans anförande ledde till att det skrevs en resolution vilken förklarar ebola som ett hot mot fred och internationell säkerhet och detta gjorde att sjukdomen anses vara en global angelägenhet. Slutligen skriver de att ebolaviruset kommer skörda fler offer, fortsätta skrida skräck och ge djupa sår i de drabbade ländernas ekonomier men genom snabba och effektiva insatser kan vi besegra det(Dagens Nyheter 2014a:4).

I en artikel skriven av Bratt kan vi läsa ett uttalande av Björn Stenström, han säger att det är olyckligt att de drabbade länderna och människorna inte får mer hjälp från omvärlden då det angår oss alla. Det bästa sättet att stoppa epidemin från att utvecklas till en pandemi är att satsa mer resurser på plats i Afrika, han menar att detta också skulle minska risken för utbrott i Sverige(Bratt 2014b:10-12). Kihlström intervjuar Ewa Nunes Sörenson, som är biståndschef och ställföreträdande ambassadör på svenska ambassaden i Liberia, menar att om vi inte får stopp på smittspridningen kommer det leda till en katastrof(Kihlström 2014:10).

Slutligen tar en artikel upp mycket av det som sagt i de tidigare artiklarna, hen skriver att det inte har kommit någon ebola-skräck till Sverige och att det inte finns några skäl till att känna oro över att epidemin kommer att sprida skräck och död i Europa som den gör i Västafrika. Dock tar de upp att Läkare utan gränser tidigt i somras sa att epidemin var utom kontroll och i augusti förklarade WHO det som ett internationellt nödläge(Dagens Nyheter 2014b:4).

Sammanfattningsvis tycker vi att ingen av de artiklar som behandlar frågan om ebola tar upp det som ett hot mot Sverige och dess befolkning, snarare ses det som ett stort hot i Afrika och andra utvecklingsländer. Stämningen i artiklarna anser vi är inställda på problemlösning och positiva till att spridningen av viruset går att stoppa med rätt resurser. Något direkt "securitizing move" anser vi inte förekommer, det uttalande som är närmast att vara ett "securitizing move" är det av Bojs som nämner att vi i Sverige inte är immuna mot farliga epidemier, dock tar hon upp att fallen som hotar Sverige är virus som är luftburna och antibiotikaresistenta bakterier, hon är tydlig med att skriva att virus som smittar via kroppsvätskor inte utgör det hotet.

5 Slutsats

Vi har i vår uppsats, med hjälp av en komparativ fallstudie besvarat frågeställningen: *Hur lyfts HIV/AIDS och Ebola fram i svensk politik och media?* Vår analysenhet har varit Sveriges Riksdag samt svensk media, med fokus på Dagens Nyheter. Vår tidsperiod för analysen har varit i fallet HIV/AIDS 1994 och ebola 2014, inom tidsramen februari-20 december. För att begränsa vår undersökning har vi i den mediala kontexten förkortat tidsperioden att omfatta en månad innan och en månad efter respektive sjukdoms resolution utkommit.

Något som är värt att nämna innan vi går igenom vårt resultat i uppsatsen är att vi ser en stor skillnad i resolutionerna, resolutionen om ebola är väldigt tydlig och förklarar sjukdomen som en fara mot den internationella freden och säkerheten. Detta sker inte i fallet av HIV/AIDS, man presenterar sjukdomen som en global angelägenhet, det är inte förrän i resolution 1308 utkommen 2000 som HIV/AIDS presenteras som ett hot mot säkerheten. Resolution 1308 är första gången som sjukdomar presenteras som ett hot mot den internationella freden och säkerheten, vilket kan ha påverkat att ebola blev klassat detta som tidigare än vad HIV/AIDS blev.

Vårt resultat i fallet av HIV/AIDS visar att riksdagens debatter inte behandlar frågan för sig själv utan det nämns i sammanhang i debatter men det är inte den primära debattfrågan. Vi anser att ingen debatt tar upp sjukdomen som ett problem för Sverige utan snarare presenteras det som att Sverige har möjligheten och resurserna att ta hand om sjuka och ge dem ett bra slut på livet, i detta fall pratade de om avisering av flyktingbarn. Vi kan se att HIV/AIDS inte presenteras som ett stort problem i Afrika heller, istället antyder de att sjukvården inte är lika bra som i Sverige och att smittan kan öka vid splittring av familjer vilket framställs som ett problem som ursprungligen kommer från Sydafrikas politiska system och inte sjukdomen. Den mediala kontexten tar inte upp HIV/AIDS när man söker på våra sökord, vid en sökning på "hiv AND aids" kommer det knappt upp några artiklar heller under vår valda tidsperiod. Då vi endast utgår från de sökord vi presenterade i *Forskningsdesign och metod* kan vi endast dra slutsatsen att HIV/AIDS i samband med hot inte har fått någon medial uppmärksamhet. En av anledningarna till detta är att vår undersökning är begränsad, det är möjligt att vid en större undersökning med fler enheter och längre tidsperiod att resultatet skulle vara annorlunda.

Resultatet i den politiska kontexten kring ebola skiljer sig en del från HIV/AIDS, debatterna överlag handlar mycket om hur Sverige kan hjälpa och förhindra spridningen av viruset genom bidrag. Vi tycker att Krister Örnfjäder, i den första debatten, är en framstående aktör och gör ett "securitizing move" kring ebola. Viktigt att ha i åtanke är att detta uttalande kom efter det att säkerhetsrådets resolution hade blivit publicerad, vilket kan varit en bidragande faktor till hans

uttalande. Den andra debatten har huvudfokus på internationellt bidrag, här går diskussionen kring ebola, om hur sjukdomen kan stoppas och vilka faktorer som kan ha gjort att den blev stor, vi anser att man pratar om sjukdomen som ett problem snarare än ett hot, samt att man diskuterar möjliga lösningar på problemet. I den mediala kontexten framställs ebola inte som ett hot mot Sverige, snarare presenteras det som att det inte finns någon anledning att oroa sig för en större spridning i Sverige då vi har mycket bättre sjukvård och resurser än vad som finns i Afrika. Som vi skrivit innan menar Bojs(2014:21) att bara för att vi har dessa resurser ä vi inte immuna mot epidemier, dock utgör luftburna och anti resistenta bakterier ett större hot än de som smittar via kroppsvätska. Vi anser inte att ebola framställs som ett hot i den mediala kontexten, epidemin i Afrika och andra utvecklingsländer anser man som ett hot men en spridning i Sverige är minimal.

Slutligen för att återkoppla till Segelid och Enemarks artikel som skriver att sjukdomar som ebola brukar generera större rädsla och panik och virus som HIV/AIDS inte brukar få lika stora reaktioner i samhället. Segelid och Enemarks(2008:460) hänvisar till Slovic et al som menar att samhällen verkar reagera starkare på sällan stora förluster jämfört med små täta. I vår undersökning kan vi se att detta stämmer in på vårt fall också, reaktionerna på ebola epidemin var större än vad de var på HIV/AIDS. Sjöstedt skriver att även om situationen av HIV/AIDS i Afrika varit seriös ändå sedan början av årtiondet tog det fram till 1996 innan det blev godkänt av det större sociala kollektivet, i fallet med USA skiftade nästan direkt kontexten i media till att fokusera på pandemin i Afrika(Sjöstedt 2011:167). Med tanke på hur det uppmärksammades i USAs media finns det en möjlighet att Sveriges media uppmärksammade pandemin i Afrika mer 1996. För att ta reda på detta skulle det vara intressant att se till detta årtal i Sverige för att se om fallen stämmer överens.

6 Referenser

- Bojs, Karin, 2014. "Karin Bojs: När forskare offrar livet på jobbet". *Dagens Nyheter*: s. 21. <http://ret-web05.int.retriever.no.ludwig.lub.lu.se/services/archive/displayDocument?documentId=05091520140907B126D3B1B373012631342FEEDBCF01EE&serviceId=2> (Hämtad 2014-12-27).
- Bratt, Anna, 2014a. "Ett större utbrott i Sverige inte troligt" *Dagens Nyheter*: s. 9. <http://ret-web05.int.retriever.no.ludwig.lub.lu.se/services/archive/displayDocument?documentId=05091520140901EC9B57BB826DBEB5588A6BA49F8CF2CA&serviceId=2> (Hämtad 2014-12-27).
- Bratt, Anna, 2014b. "Så är Sveriges skydd mot en allvarlig pandemic – Ebolaepidemin i Västafrika. Den svenska beredskapen" *Dagens Nyheter*: s.10-12. <http://ret-web05.int.retriever.no.ludwig.lub.lu.se/services/archive/displayDocument?documentId=05091520140928C4324ED6BF32C80F45C7AC76C3293004&serviceId=2> (Hämtad 2014-12-27)
- Buzan, B. Wæver, o. och Wilde, J, 1998. *Security: a new framework for analysis*. Colorado: Lynne Rienner Publishers, Inc.
- Dagens Nyheter, 2014a. "Smittan är steget före – USA:s president Barack Obama har förklarat krig mot ebolaviruset. Upprustningen måste ske snabbt om epidemin ska besegras" *Dagens Nyheter*: s. 4. <http://ret-web05.int.retriever.no.ludwig.lub.lu.se/services/archive/displayDocument?documentId=05091520140921686B742F219BF4A97041D9DE0C8E5D86&serviceId=2> (Hämtad 2014-12-27)
- Dagens Nyheter, 2014b. "Mest smittsam är skräcken" *Dagens Nyheter*: s.4. <http://ret-web05.int.retriever.no.ludwig.lub.lu.se/services/archive/displayDocument?documentId=050915201410182A9BEFE6557A09855D62BE9930FBE726&serviceId=2> (Hämtad 2014-12-27)
- Davies, S, 2008. "Securitizing infectious disease" *International Affairs*, 84(2), S.295-313
- Elbe, S, 2006. "Should HIV/AIDS Be Securitized? The Ethnical Dilemmas of Linking HIV/AIDS and Security" *International Studies Quarterly*, 50(1), s. 119-144
- Förenta Nationerna: Ekonomiska och Sociala rådet, resolution 1994/24, 26/7 1994. Tillgänglig: <http://www.un.org/documents/ecosoc/res/1994/eres1994-24.htm> (hämtad 2014-12-23).
- Förenta Nationerna: Säkerhetsrådet, resolution 2177(2014), 18/9-2014. Tillgänglig:

- [http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/2177%20\(2014\)](http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/2177%20(2014)) (hämtad 2014-12-23).
- Kalra, S., Stawicki, S., Arquilla, B., Galwankar, S., Hoey, B., Jahre, J., Kelkar, D., Papadimos, T., Sabol, D och Sharpe, R, 2014. "The emergence of Ebola as a global health security threat: From 'lessons learned' to coordinated multilateral containment efforts" *Journal of Global Infectious Diseases*, 6(4), s.164
- Kamradt-Scott, A, McInnes, C, 2012. "The securitisation of pandemic influenza: Framing, security and public policy" *Global Public Health*, 7(S2), s. 95-110
- Kihlström, Staffan, 2014. "Utökad hjälp mot ebolan – över 100 miljoner" *Dagens Nyheter* <http://retweb05.int.retriever.no.ludwig.lub.lu.se/services/archive/displayDocument?documentId=0509152014100505B00438474DC377A706DF21BE428F16&serviceId=2> (Hämtad 2014-12-27)
- Malmquist, J, Norrby, E, Hagberg, L, i.d. Nationalencyklopedin: "HIV". [elektronisk] Tillgänglig: <http://www.ne.se.ludwig.lub.lu.se/uppslagsverk/encyklopedi/lang/hiv> (hämtad: 2014-12-30).
- McDonald, M, 2008. "Securitization and the Construction of Security" *European Journal of International Relations*, 14(4), s.563-587
- McInnes, C och Rushton, S, 2010. "HIV, AIDS and security: where are we now?" *International Affairs*, 86(1), s.225-245
- McInnes, C och Rushton, S, 2012. "HIV/AIDS and securitization theory" *European Journal of International Relations*, 19(1), s.115-138.
- Selgelid, M och Enemark, C, 2008. "Infectious Diseases, Security and Ethics: The Case of HIV/AIDS. *Bioethics*, 22(9), s.457-465
- Sjöstedt, R, 2011. "Health issues and securitization. The construction of HIV/AIDS as a US national security threat" i Balzacq, Thierry(red.) *Securitization theory: how security problems emerge and dissolve*. Abingdon: Routledge. S. 150-169
- Skogh, L, inget datum. Nationalencyklopedin: "Ebolafeber". [elektronisk] Tillgänglig: <http://www.ne.se.ludwig.lub.lu.se/uppslagsverk/encyklopedi/lang/ebolafeber> (hämtad: 2014-12-30)
- Sveriges Riksdag: Protokoll 1993/94:69, 1994-03-03. Tillgänglig: http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Kammaren/Protokoll/Riksdagens-snabbprotokoll-1993_GH0969/ (Hämtad: 2014-12-28)
- Sveriges Riksdag: Protokoll 1993/94:82, 1994-03-29. Tillgänglig: http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Kammaren/Protokoll/Riksdagens-snabbprotokoll-1993_GH0982/ (Hämtad: 2014-12-28)
- Sveriges Riksdag: Protokoll 1993/94:119, 1994-6-7. Tillgänglig: http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Kammaren/Protokoll/Riksdagens-snabbprotokoll-1993_GH09119/ (Hämtad: 2014-12-28)

- Sveriges Riksdag: Protokoll 1994/95:31, 1994-11-29. Tillgänglig:
http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Kammaren/Protokoll/Riksdagens-snabbprotokoll-1994_GI0931/
(Hämtad: 2014-12-28)
- Sveriges Riksdag: Protokoll 2014/15:20, 2014-11-12. Tillgänglig:
http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Kammaren/Protokoll/Protokoll-20141520-Onsdagen-_H20920/ (Hämtad: 2014-12-28)
- Sveriges Riksdag: Protokoll 2014/15:40, 2014-12-17. Tillgänglig:
http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Kammaren/Protokoll/Snabbprotokoll-20141540-Onsd_H20940/
(Hämtad: 2014-12-28)
- Wigzell, H, Malmquist, J, Hagberg, L, inget datum. Nationalencyklopedin: "aids".
[elektronisk] Tillgänglig:
<http://www.ne.se.ludwig.lub.lu.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/aids>
(Hämtad: 2014-12-30)